

Underlag till budget 2025 och långtidsplan 2026-2029

Förskole- och grundskolenämnden

**VARBERGS
KOMMUN**

Underlag till budget 2025 och långtidsplan 2026-2029

Innehåll

UNDERLAG TILL BUDGET 2025 OCH LÅNGTIDSPLAN 2026-2029	1
NÄMNDENS PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	2
NULÄGE I VERKSAMHETEN	2
UTBLICK	3
<i>Varberg växer trots nedskrivna befolkningsprognos</i>	3
<i>Nyckeltalsjämförelse med andra kommuner</i>	3
<i>Förändringar i nationell styrning</i>	4
NÄMNDENS UPPDRAG OCH EKONOMISKA RAM	6
NÄMNDENS MÅL	9
ANALYS AV NÄMNDENS VERKSAMHETSMÄSSIGA OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	10
FINANSIERING AV ÖKADE HYROR OCH ANDRA SVÄRPÅVERKADE KOSTNADER	10
EFFEKTIVISERA VERKSAMHETEN VIA LOKALBESTÄNDET	11
SENARELÄGGA INVESTERINGAR I ETT VARBERG SOM VÄXER.....	12
OMSTÄLLNING OCH ANPASSNING FÖR ALLA BUDGETANSVAR	13
INVESTERINGSPLAN FÖR NÄMNDEN	15
NÄMNDENS INVESTERINGSPLAN	16
<i>Pågående projekt</i>	18
<i>Projekt med beslut från tidigare budget</i>	19
<i>Nya projekt med slutförd förstudie</i>	20
<i>Nya projekt för planperioden utan slutförd förstudie</i>	20
FÖRÄNDRING AV TAXOR OCH AVGIFTER 2025	21

Nämndens planeringsförutsättningar

Nuläge i verksamheten

Förskole- och grundskolenämndens verksamheter har över tid god måluppfyllelse, goda ekonomiska resultat och hög kompetens och behörighet bland medarbetarna.

Måluppfyllelsen i Varberg är i jämförelse med andra god men varierar också mellan åren. Läsåret 2022/23 visade på lägre måluppfyllelse än tidigare medan preliminära resultat för 2023/24 visar på högre måluppfyllelse avseende elevernas meritvärde men fortsatt lägre gymnasiebehörighet än historiskt för eleverna i årskurs 9. Verksamheten arbetar aktivt med barns och elevers lärande och utveckling. Satsningar på undervisningsutveckling i alla skolformer, språk-, läs och skrivutveckling, matematikutveckling, skola-arbetsliv samarbete och tidiga samordnade insatser är några prioriterade områden.

Förskole- och grundskolenämnden har över tid god budgetföljsamhet. I jämförelse med olika kommungrupper har förskola, fritidshem och grundskola i Varberg lägre eller liknande kostnad per barn och elev. Rådande ekonomiska läge utmanar dock verksamheten. För budget 2024 är en anpassning på motsvarande 2 procent på genomsnittlig kostnad för barn- och elevpeng inlagd. Sänkt befolkningsprognos i kombination med anpassningskrav innebär att den ekonomiska ramen kommande år minskar. Ökade lokalhyror och andra svårpåverkade kostnader innebär också omställningskrav för verksamheten.

En stor andel av medarbetarna i nämndens verksamheter är behöriga enligt skollagens krav. Under läsåret 23/24 har personaltätheten i såväl grundskolan som förskolan minskat något i förhållande till föregående läsår medan andelen behöriga lärare/förskollärare ökat. Personalomsättning baserad på extern rörlighet har minskat något i förhållande till tidigare år. Generellt sett har rekryteringen av nya medarbetare varit framgångsrik även om tillgången på lärare med vissa behörigheter är begränsad. Sjukfrånvaron har periodvis varit hög i delar av verksamheten vilket bidragit till en ansträngd arbetssituation

För att hantera rådande planeringsförutsättningar och samtidigt bibehålla kvaliteten i verksamheten behövs modiga beslut på både kommunövergripande, nämnds- och tjänstepersonsnivå. I avsnittet Analys av nämndens verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar beskrivs fyra verksamhetsförändringar för planperioden.

- Finansiering av ökade hyror och andra svårpåverkade kostnader
- Effektivisera verksamheten via lokalbeståndet
- Senarelägga investeringar i ett Varberg som växer
- Omställning och anpassning för alla budgetansvar

Utblick

Varberg växer trots nedskrivna befolkningsprognos

Nedskrivna befolkningsprognos påverkar både nämndens ekonomiska ram negativt och förändrar behovet av nyinvesteringar. I förskola minskar antalet barn fram till 2029 med 186 barn och i grundskola ökar den med 118. Samtidigt behövs långsiktiga investeringar fortsatt i ett Växande Varberg. Fram till 2039 ökar antalet invånare i åldern 1-15 år med 1 726 stycken, från 11 835 till 13 561 enligt senaste befolkningsprognos. Varbergs kommun investerar i förskola och skola för att möta nuvarande brist på platser i delområden, den långsiktiga befolkningsökningen och för att åtgärda lokaler som inte har ändamålsenlig status. Det finns ett fortsatt behov av investeringar, samtidigt innebär det ökade lokalhyror för nämnden som behöver hanteras.

Nyckeltalsjämförelse med andra kommuner

Varbergs kommun har goda personalförutsättningar jämfört med riket och liknande kommuner, både avseende personaltäthet och behörig personal i förskola, grundskola och fritidshem. Dock kan man se en nedåtgående trend då personaltäthet minskat inom både förskola och grundskola, till följd av fler barn/elever samt färre lärare.

Förskola

Varberg har god personaltäthet och hög andel behörig personal jämfört med riket och liknande kommuner, även om personaltätheten minskat i Varberg de senaste åren. Andelen heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation har sjunkit över tid, men ökat från 59 till 60 procent mellan 2022 och 2023. Varberg har högre andel heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation än Halland, riket och liknande kommuner.

Inskrivna barn per årsarbetare har ökat sedan 2022, då antalet årsarbetare minskar medan barnantalet stigit. Varberg har ett högre antal barn per årsarbetare än Halland, riket och liknande kommuner. Antalet barn per förskollärare med förskollärlärolegitimation har ökat över tid. Varberg har fortsatt högre förskollärlärolegitimation än Halland, riket och liknande kommuner.

Grundskola

Andelen lärare med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne har sjunkit över tid, men ökat från år 2022 till år 2023. Detta beror mer på att antalet lärare har minskat (-13,5) än att antalet behöriga lärare har ökat (+3,5). Varberg har en högre andel behöriga lärare än Halland, riket och liknande kommuner.

Antal elever per lärare har ökat sedan 2022, då antalet elever ökat, och antalet lärare minskat. Varberg har fler elever per lärare än Halland och liknande kommuner, men något färre än riket. År 2022 hade Varberg färre elever per lärare än Halland, riket och liknande kommuner.

Fritidshem

Inskrivna barn per årsarbetare i fritidshemmet har minskat sedan 2022. Både antal årsarbetare och antal inskrivna barn har ökat. Varberg har ett lägre antal barn per årsarbetare än Halland, riket och liknande kommuner.

Andel årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen har minskat över tid men ökat sedan 2022. Varberg har en högre andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen än Halland och riket men lägre än liknande kommuner.

Förändringar i nationell styrning

Den nationella styrningen påverkar förskole- och grundskolenämndens verksamheter i hög grad. Pågående och avslutade statliga utredningen har gett förslag som innebär ekonomiska och organisatoriska förändringar att hantera. Det finns ännu en osäkerhet kring vilka förslag som kommer bli verklighet, när de ska implementeras och om statlig medfinansiering är aktuellt.

Regeringen har beslutat om en proposition som ska stärka **elevernas rätt till ett bemannat skolbibliotek**. Förslaget innebär att elever som huvudregel ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten och dessutom föreslås att krav ska ställas på att skolbiblioteken ska vara bemannade. Propositionen anger inte graden av bemanning men beskriver att det i normalfallet kan bli svårt att ge elever tillgång till ett ändamålsenligt skolbibliotek om det endast finns en heltidsanställd skolbibliotekarie som delar sin tjänst mellan tre skolor, och att det finns skolor som innebär att en heltidsanställd skolbibliotekarie på skolan behövs. Förskole- och grundskoleförvaltningen har idag 7 anställda skolbibliotekarier på 24 skolor. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

En proposition (prop. 2023/24:79) föreslår att elever ska få **läsa i snabbare takt och på högre nivå**. Det föreslås en möjlighet för elever i grundskolan att få läsa vissa ämnen enligt gymnasieskolans ämnesplaner. Förslaget kan innebära behov av stärkt samordning med utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, behov av handledare vid fjärrundervisning samt ökad administration.

Direktiv om mer **obligatorisk undervisningstid för elever som behöver det** (dir. 2023:174) kan resultera i skyldigheter att erbjuda lovskola och extra studietid, vilket kan öka personalkostnaderna.

En utredning föreslår införandet av en **tioårig grundskola** (SOU 2021:33), vilket skulle innebära ekonomiska och organisatoriska konsekvenser för kommunen. Utredningen föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2024, och att de nya bestämmelserna i huvudsak ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter 30 juni 2026. Detta var dock under förutsättning att riksdagsbeslut fattas under första halvåret 2022. Inget beslut är ännu fattat.

Utredningen **skolor mot brott** (SOU 2024:17) föreslår ett nytt kapitel i skollagen som reglerar skyldigheter kopplat till säkerhetsarbete för skolväsendet. Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2025 och beräknas innebära en kostnad för kommunsektorn om 13 kronor per invånare. Finansieringen bör ske inom ramen för budgetarbetet gällande utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Det förekommer flera förslag som kan eller kommer resultera i **läroplansförändringar**. Det pågår en översyn av digitalisering i förskolans läroplan (u2022/03951), direktiv om en tydligare kunskapsinriktning i läroplanerna (dir. 2023:173) samt direktiv om modersmålsundervisning och svenska som andraspråk (dir.2023:175). Vidare finns ett direktiv som ska utreda hela systemet för bedömning och betygssättning (dir. 2023:95), vilket kan komma att resultera i att personal behöver förutsättningar för kompetensutveckling och att hitta nya arbetssätt.

En utredning är tillsatt om **minskad administrativ börda för förskollärare och lärare** (dir. 2023:72), vilket kan resultera i behov av mer administrativ personal och ökade

kostnader. Ett tilläggsdirektiv till utredningen ska föreslå hur **undervisningstiden** i skolan kan regleras, och även hur tid för planering och uppföljning för lärare och förskollärare kan regleras. Utredningen ska redovisas 3 mars 2025 och kan leda till ökad nationell styrning och minskad möjlighet för kommunerna och rektor att organisera verksamheten utifrån olika förutsättningar och behov.

Central rättning av nationella prov och att elevens val tas bort är fattade beslut som påverkar grundskolan.

Från och med 1 juli 2024 gäller **garantin för tidiga stödinsatser** samt obligatoriska nationella bedömningsstöd i **anpassad grundskola**.

Det finns ett direktiv om en **nationell skolpengsnorm** (dir. 2023:153) som ska utreda finansieringen av skolverksamhet. Systemet för **tilläggsbelopp** är under förändring med start 1 juli 2024, i syfte att tydliggöra regelverket för ökad likvärdighet, samt förenkla administrationen.

Skolverket ska föreslå ett **nationellt professionsprogram** (U2022/02319) för att stärka profession hos rektor, lärare och förskollärare. En nationell struktur för kompetensutveckling och ett nationellt meriteringssystem för professionerna ska föreslås. Detta kan få ekonomiska och organisatoriska konsekvenser för huvudman.

Regeringen har även gett Skolverket i uppgift att se över **utbildningen till barnskötare** i syfte att den ska bli mer ändamålsenlig, samt att förbereda för en ny form av fortbildning och kompetensutveckling för förskollärare och lärare.

Regeringen kommer tillsätta en utredning om **obligatorisk språkförskola**, som innefattar språkrav på förskolans personal.

Ett direktiv (Dir. 2024:48) ska utreda hur **rektorerens förutsättning för sitt uppdrag** kan förbättras. Detta kan leda till förändringar i vilket stöd som ska erbjudas rektorer och ett större ansvar för huvudmannen att utföra uppgifter som inte behöver utföras av rektorer, men även till förändringar i rektorsområdets storlek eller behörighetskrav för rektorer.

Dimensionering av gymnasieskolan (prop. 2021/22:159) kan påverka organisationen för studie- och yrkesvägledning i grundskolan.

Det finns ett direktiv för **ökad trygghet och studiero** (dir. 2023:154) som syftar till att stärka ledarskapet samt främja ett effektivare arbete med trygghet och studiero i skolväsendet, bland annat genom att stärka rektor och lärares ansvar i frågan.

Nämndens uppdrag och ekonomiska ram

Uppdrag och prioriteringar för 2024

Förskole- och grundskolenämndens ansvarsområde omfattar skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola samt fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Nämndens ram justeras årligen för pris- och löneutveckling, anpassningskrav samt för demografiska förändringar enligt den senaste befolkningsprognosen.

I Varberg kommuns budget 2024 har nämnden fått uppdrag att utreda hur användningen av digitala verktyg i nämndens verksamheter ser ut och lägga fram lämpliga åtgärder för ökad läs- och skrivförmåga. Uppdraget är genomfört och förvaltningen arbetar nu vidare med åtgärder för ökad läs- och skrivförmåga. Ytterligare uppdrag från budgeten är att inrätta en handlingsplan för särskilt begåvade och högpresterande elever. Förvaltningen arbetar med frågan och återrapportering till kommunfullmäktige ska ske senast fjärde kvartalet 2024.

I budget 2024 ges även tre prioriteringar för nämnden:

- Insatser för kvalitetssäkring av verksamheten med fokus på utbildning genom tillskott av 10 miljoner kronor (mnkr).
- Öka mängden fysiska läromedel genom sökande av statsbidrag och tillskott på 1 mnkr.
- Ökad valfrihet för skolmat genom tillskott på 0,8 mnkr.

Ekonomisk ram

Drifts- och investeringsbudget, enligt Planeringsförutsättningar inför budget 2025	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Driftsbudget	1 573,8	1 561,0	1 552,7	1 548,6	1 556,2	1 567,0
Investeringsbudget	35,8	58,6	30,6	67,2	64,0	21,8

I investeringsbudgeten redovisas även nya projekt utan slutförd förstudie som i tabellen nedan är markerade med kryss.

Nämndens driftram för 2025 beslutades genom budget 2024 och plan 2025-2028. Ramen justerades genom planeringsförutsättningarna inför budget 2025.

Fördelningen för perioden år 2026-2029 har skett genom uppräkningsindex för prisökning samt volymprognoserna för kommande år, utifrån den senaste volymprognosen framtagen våren 2024.

Verksamhet 3 pos.	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nämnd	2,2	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3
Öppen förskola	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Förskola	513,8	498,0	489,6	480,6	472,7	476,1
Pedagogisk verksamhet	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,6
Fritidshem	99,0	102,9	103,2	103,8	105,3	106,0

Verksamhet 3 pos.	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Grundskola	866,4	865,4	865,0	869,2	882,9	889,4
Anpassad grundskola	44,9	45,0	45,0	45,1	45,2	45,4
Gemensam förvaltning	44,0	44,0	44,1	44,2	44,3	44,4
Summa	1 573,8	1 561,0	1 552,7	1 548,6	1 556,2	1 567,0

Förslag till driftsbudget för åren 2025-2029 angiven per verksamhetsområde, belopp i Mnkr

Tabellen visar förändring av Förskole- och grundskolenämndens budgetram 2024 - 2029 enligt planeringsförutsättningarna i Kommunplan 2025.

I budget 2024 har ramtillskott avseende reinvesteringar, VFU handledning samt medel för kompetensförsörjningsprojekt (feriepraktik) tillförts.

Att det skiljer mellan de olika åren inom förskola, fritidshem och grundskola, beror på förändringar i den senaste befolkningsprognosen. Förändras barn- och elevantalet påverkar det verksamheternas budgetramar. Inför 2025 ser nämnden ett minskat barn- och elevantal avseende förskolans och grundskolans verksamhet. Inom fritidshemmens verksamhet ökar barn- och elevantalet inför 2025.

Förändringen av barn- och elevantalet inför 2025 innebär att demografiersättningen minskar med 15,3 mnkr.

Inför 2025 finns effektiviseringskrav på 1 procent, vilket motsvarar 15,7 mnkr. Under 2025 tillkommer ytterligare anpassningsåtgärder med 2,3 mnkr.

Förskole- och grundskolenämnden har även fått kompensation för inflation med 14,0 mnkr samt övriga kostnadskompensationer med 6,6 mnkr.

Verksamhet 3 pos.	Budget 2024	Omställning och anpassning	Demografi	Inflation	Övriga kostnads komp	Budgetram 2025	Differens budget 2024- 2025
Nämnd	2,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0
Öppen förskola	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0
Förskola	513,8	-5,9	-16,1	4,6	1,6	498,0	-15,8
Pedagogisk verksamhet	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0
Fritidshem	99,0	-1,2	3,5	0,9	0,7	102,9	3,9
Grundskola	866,4	-9,9	-2,7	7,7	4,0	865,4	-1,0
Anpassad grundskola	44,9	-0,5	0,0	0,4	0,2	45,0	0,1
Gemensam förvaltning	44,0	-0,4	0,0	0,3	0,1	44,0	0,0
Summa	1 573,8	-18,0	-15,3	14,0	6,6	1 561,0	-12,8

Tabellen visar ramförändringen mellan 2024 och 2025.

Befolkningsprognos

År	Förskola	Fritidshem	Grundskola	Totalt
2025	-107	108	-22	-21
2026	-60	5	-15	-70
2027	-63	10	18	-34
2028	-54	34	87	66
2029	12	12	29	53

Tabellen visar förändringar avseende befolkningsprognosen, per verksamhetsområde

Tabellen ovan beskriver befolkningsprognosen under kommande planperiod. Demografinersättningen i budget 2025 minskar med en större del eftersom den beräknas utifrån skillnaden i befolkningsprognosen 2023 och befolkningsprognosen 2024 för år 2025.

Nämndens mål

Förskole- och grundskolenämnden antog 14 juni 2023 mål och inriktning för perioden 2024-2027. Underlag till målen har tagits fram av förvaltningens chefer och medarbetare under vintern och våren 2023. Nämnden har även tagit del av omvärldsspaning, förvaltningens systematiska kvalitetsarbete samt kommunfullmäktiges mål och inriktning innan beslut fattades. Nämnden har för 2024-2027 tre mål, vilka bygger på tidigare nämndsmål och ger därmed en långsiktighet i verksamheten. Målarbetet får kraft från den ekonomiska styrningen men drivs också framåt av ett redan etablerat skolutvecklingsarbete. Förvaltningsövergripande verksamhetsplan visar det gemensamma vägvalet för skolutvecklingen under mandatperioden.

De tre nämndsmålen för 2024-2027 är:

Utbildning för alla

Utbildning med hög och likvärdig kvalitet, där barn och elever trivs och mår bra, är grunden för att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Ett välutvecklat språk har särskilt stor betydelse för barns och elevers utveckling och lärande. I Varbergs kommunala förskola och skola genomsyras utbildningen av språk- och kunskapsutveckling för att barn och elever ska tillgodogöra sig utbildningen och utvecklas för hög måluppfyllelse. Utbildningen främjar respekt och empati hos barn och elever vilket leder till att de känner en gemenskap och vill vara i förskolan, fritidshemmet och skolan.

Motivation för lärande

Utbildning där barn och elever lyckas, utmanas och känner meningsfullhet i sitt lärande ger förutsättningar för alla att nå sin fulla potential.

Varbergs kommunala förskola, fritidshem och skola är motivationsfrämjande genom att barns och elevers engagemang och delaktighet i lärandet främjas. Förskolan, fritidshemmet och skolan ger förutsättningar för alla att utvecklas till aktiva, ansvarstagande och demokratiska individer och medborgare. Barns och elevers åsikter tas tillvara och ger ett reellt inflytande utifrån ålder och mognad. I utbildningen och i samverkan med det omgivande samhället stärks meningsfullheten för lärandet och valkompetens för medvetna val i en föränderlig värld.

Ledarskap för förbättring

Kultur för utveckling och förbättring skapas i en organisation som präglas av tillit i alla led. Transparens, delaktighet och ansvarstagande för det gemensamma uppdraget är grunden för tillit och präglar organisationen.

Ledarskapet främjar starka professioner och utvecklar verksamheten på alla nivåer, i ledningen såväl som i ledarskapet närmast barn och elever. Det finns en vilja på alla nivåer att våga utmana och vara nytänkande i strävan att förbättra verksamheten och möta förändrade förutsättningar och behov. Ett växande Varberg medför ett allt större behov av att bibehålla och rekrytera personal. Verksamheten är en hållbar och attraktiv arbetsgivare som värnar, utmanar och skapar möjligheter för medarbetarna i deras utveckling.

Analys av nämndens verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar

Förskole- och grundskolenämnden har under de senaste åren hanterat effektiviseringsuppdrag, ökade kostnader, ökade behov i verksamheten men också ökade ambitioner i den statliga styrningen. Nämndens styrning har under lång tid eftersträvat att fördelningen till rektors budget för undervisningen bibehålls i så hög utsträckning som möjligt. Syftet har varit att bibehålla och öka kvaliteten närmast barn och elever. Med ytterligare ökade kostnader över hela planperioden kommer det att bli utmanande att bibehålla samma ambitionsnivå. Personalkostnader är den ensamt största och mest rörliga delen av nämndens budget. Kommande omställningar och anpassningar kommer tydligare att påverka kärnverksamheten, det vill säga kvaliteten närmast barn och elever. Denna utveckling startade tydligt redan till budget 2024.

Nedskrivna befolkningsprognos, ökade lokalhyror och anpassningskrav innebär att cirka 180 mnkr behöver hanteras av nämnden kommande planperiod, varav 53 mnkr redan till 2025. Stora delar av nämndens budget är kostnader som är svåra att påverka, därför är det en stor risk att anpassningar främst kommer att beröra personalkostnader. Det finns en överhängande risk att barns och elevers lärmiljöer och stöd samt personalens arbetsmiljö påverkas, vilket förväntas påverka kvalitet och målpuppfyllelsen.

Nedan beskrivs fyra planerade verksamhetsförändringar för planperioden. Nämnd och förvaltningsledning styr för att kontinuerligt anpassa, omfördela och prioritera i organisationen med utgångspunkt i de fyra sista punkterna. Det första området är beroende av beslut på kommunövergripande nivå.

Finansiering av ökade hyror och andra svårpåverkade kostnader

- Ekonomistyrning som stödjer nämnden att hantera ökade hyror som inte innebär ökad kapacitet eller fullt lokalnyttjande de första åren.
- Finansiering av ej lagstadgad verksamhet som syftar till en god kommunal service ("nattis" och öppen förskola).
- Förändra finansiering av servicenämndens verksamhet för att säkerställa att kostnader inte bärs av övriga nämnder.

Områdena beskrivs djupare nedan. För nämndens verksamhet innebär förändrad finansiering av områdena endast positiva konsekvenser.

Ekonomistyrning som stödjer nämnden att hantera ökade hyror som inte innebär ökad kapacitet eller fullt lokalnyttjande de första åren.

Nuvarande ekonomistyrning innebär att behov av nya lokaler och långsiktig kapacitet i förskola och skola ställs mot förskola och skolas kärnverksamhet på kort sikt, vilket kan leda till beslut som inte grundas i långsiktiga behov utan beslut för att undvika höga hyror på kort sikt.

Förskolor och skolor byggs för lång sikt och dess maxkapacitet är inte alltid möjlig att nyttja de första åren, samtidigt betalar förskole- och grundskolenämnden full hyra utan kompensation för differensen mellan det faktiska nyttjandet och den totala kapaciteten de första åren. Den totala hyran blir även hög till följd av investeringen. Även platser som inte

innebär kapacitetsökning, utan ersätter tidigare platser, genererar en högre hyra för nämnden.

Annan finansiering än demografiersättning för hanteringen av de ökade hyrorna skulle stödja nämnden avsevärt och vara en rimlig hantering i ett långsiktigt växande Varberg. Nuvarande modell ställer långsiktiga investeringar mot personalkostnader.

Finansiering av ej lagstadgad verksamhet som syftar till en god kommunal service ("nattis" och öppen förskola)

Verksamheterna pedagogisk omsorg – kväll, helg och natt – och öppen förskola är en god service för barn och vårdnadshavare. Nämnden får, som i många andra kommuner, ingen riktad finansiering för dessa verksamheter utan finansierar dessa genom demografiersättningen. Verksamheterna är inte lagstadgade på samma sätt som förskola och skola, utan syftar till en god kommunal service för att stödja invånare i Varberg. Eftersom verksamheterna inte är lagstadgade kan det i ett framtida budgetarbete bli utmanande för nämnden att prioritera dessa verksamheter. En annan finansieringsmodell för att säkra verksamheterna är att föredra.

Öppen förskola ger ett positivt sammanhang med andra föräldrar, barn och pedagoger. Det fungerar både som en service till barn och föräldrar och som en tidig insats för att fånga upp familjer utifrån ett kompensatoriskt uppdrag, främja betydelsen av förskola och specifika områden såsom tidig språkinläring. Dagens "nattis" och öppen förskola har en hög efterfrågan i Varberg.

Förändra finansiering av servicenämndens verksamhet för att säkerställa att kostnader inte bärs av övriga nämnder

Förskole- och grundskolenämnden är beroende av servicenämndens verksamhet för kost, städ, vikarier, IT med mera. I nuvarande köp-sälj system finns en stor risk att servicenämnden av olika anledningar höjer priset eller sänker nivån för sina olika tjänster, vilket då leder till ökade kostnader för övriga nämnder. Systemet riskerar att förskole- och grundskolenämnden behöver hantera ytterligare ökning av svärpåverkade kostnader och då tvingas minska personalkostnader.

Effektivisera verksamheten via lokalbeståndet

- Rationalisera bort enheter som inte är kapacitetsmässigt nödvändiga
- Rationalisera bort enheter med låg teknisk status
- Rationalisera bort enheter som inte är ekonomiskt hållbara

För kommande fem år innebär den förändrade befolkningsprognosen att det kommer att finnas överkapacitet på förskolor och skolor i delar av Varberg. Ett växande Varberg på sikt, och lokalbestånd med låg teknisk status, innebär att investeringar fortsatt behövs. Den lägre befolkningsprognosen i kombination med nyinvesteringar leder till viss överkapacitet, vilket ger möjligheten att effektivisera lokalbeståndet till mer ändamålsenliga förskolor och skolor utifrån ekonomi, teknisk status och för undervisningens kvalitet.

Efter analys av befolkningsprognosen från 2024 i relation till nuvarande och framtida behov av lokalkapacitet i olika delområden kommer ett antal förskolor och skolor vara aktuella att rationalisera bort kommande 2 år, och ytterligare enheter till senare delen av planperioden. För att möjliggöra rationaliseringen krävs i vissa fall att planerade nyinvesteringar

genomförs. Frågan utreds löpande och konkreta förslag till beslut konsekvensbeskrivs djupare när de presenteras för nämnden.

Förskole- och grundskolenämnden tog redan under våren 2024 beslut om att avveckla Mossvägens förskola och evakuera Trädlyckans förskola av arbetsmiljöskäl. Beslutet har bland annat inneburit minskade kostnader för nämnden, uppskattningsvis 7,5 mnkr per helår.

Ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser

- Hanterar cirka 30 – 50 mnkr under planperioden.
- Minskar behov av anpassning i verksamhet.
- Förbättrad arbetsmiljö vid nedläggning av enheter med låg teknisk status.
- Minskar behov av underhåll och reinvestering på enheter med låg teknisk status.
- Skapar möjlighet att nyttja kapacitet relativt närliggande förskolor och skolor, vilket både lokaloptimerar och effektiviserar verksamheten ytterligare.
- Minskar antalet ekonomiskt mer sårbara enheter.
- Ökar förutsättningar för undervisningsuppdraget, kollegialt lärande och skolutveckling.
- Minskar icke-önskvärd åldersblandad undervisning.
- Mer utmanande att tillgodose förskoleplatser i de delområden där barnen bor.
- Risk för förändrade upptagningsområden och anvisning till andra skolor för elever.
- Kan minska attraktiviteten till vissa orter.
- Risk för att förskolor/ skolor behöver ta in fler än sin kapacitet.

Senarelägga investeringar i ett Varberg som växer

Pågående investeringar av nya förskolor innebär ökad kapacitet under 2024 och 2025. I kombination med nedskrivna befolkningsprognos kan planerade förskoleplatser i centrum skjutas på framtiden. Även beslutet från förra årets budgetprocess om senarelagda investeringar gäller.

Placeringar av elever i grundskolan har de senaste åren blivit alltmer utmanande. De senaste åren har det viktiga beslut för att förändra grundskolans organisation, optimera upptagningsområden samt tydliggjort behoven av nya grundskolor fattats. Trots detta har kommunen behövt etablera flera modulbyggnader/paviljonger de senaste åren för att tillfälligt möta de ökade elevantalen. De närmaste åren är det framförallt bristen på högstadieplatser i centrum och området runt Blåshammar, Trönninge och Tångaberg som utmanar. Investeringarna av Tångabergsskolan F-9 och Bockstensskolan F-9 är planerade för att hantera behovet. Mot bakgrund av nedskrivna befolkningsprognos och ekonomiska utmaningar för verksamheten ser förskole- och grundskolenämnden att flertalet investeringar i grundskolan behöver senareläggas jämfört med föregående års investeringsplan. I samråd med kommunstyrelsens förvaltning föreslås planerade projekt på Bockstensskolan, Bosgårdsskolan, Furubergsskolan, Hagaskolan, Påskbergsskolan och Rolfstorps skola att senareläggas. Även beslutet från förra årets budgetprocess om

senarelagda investeringar gäller, och ytterligare större eller mindre investeringar och reinvesteringar senareläggs trots behov. Konsekvenserna nedan beskrivs utifrån tidigare fattade beslut, föreslagna senareläggningar av investeringar med särskilt fokus på senareläggning av Bockstensskolans utbyggnad till efter 2029. Om planerad investering av Tångaberghsskolan försenas eller på annat sätt förändras kommer utbyggnad av Bockstensskolan behövas tidigare för att säkra elevplatser i högstadiet.

Ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser

- Minskade hyror med 10-15 mnkr.
- Minskar behov av anpassning i verksamhet.
- Skapar utrymme i kommunens investeringsbudget.
- Överskott av platser på kort sikt tillskapas ej.
- Kräver fler högstadieparalleller (4-5) på nya Håstensskolan kommande 5-8 år än byggt för (3).
- Minskar möjligheten till samverkan mellan anpassad grundskola och grundskola på nya Håstensskolan.
- Utmaning att ge lika kvalitativ undervisning för ämnen i behov av specialsalar för elever på nya Håstensskolan, Bockstensskolan och Furubergsskolan som planerat.
- Risk för förändrade upptagningsområden och anvisning till andra skolor för elever. Detta riskerar försämrad förutsägbarhet för vårdnadshavare och elever avseende sin skoltillhörighet, längre resor, olika skolor för syskon, med mera.
- Möjligheten att nå målbilden med Varbergs skolororganisation enligt tidigare nämndsbeslut senareläggs.
- Risk för att skolor behöver ta in fler än sin kapacitet.
- Riskerar att vissa åtgärder på skolor med låg teknisk status inte kan genomföras, vilket påverkar likvärdigheten för elever då lokaler idag har olika teknisk status.
- Förlängt nyttjande av tillfälliga modullösningar.
- Riskerar evakueringar och modullösningar på sikt, framförallt vid förändrad befolkningsprognos eller akuta behov av åtgärder på enheter med låg teknisk status.

Omställning och anpassning för alla budgetansvar

Genom att förändra finansiering av svårpåverkade kostnader, effektivisera av lokalbeståndet och senarelägga investeringar är cirka 65 mnkr för långtidsplanen hanterad. Det innebär att cirka 115 mnkr är kvar att hantera för verksamheten, varav cirka 35 mnkr 2025. Scenariot kräver ett antal politiska beslut med start hösten 2024, utan beslut är summan för verksamheten att hantera betydligt större.

Förskolor och grundskolor kan behöva hantera störst andel av anpassningen mot bakgrund av att dessa verksamheter ger störst ekonomisk effekt. Även fristående förskolor och grundskolor kommer att behöva hantera anpassningskravet.

Alla budgetansvar kommer att behöva anpassa sig. Förskolan förväntas kommande år få ett minskat barnantal och kommer sannolikt få genomföra störst anpassning för att ställa om verksamheten till det mindre barnantalet.

I förskole- och grundskolenämndens budget för 2024 fanns en anpassning motsvarande 2 procent på genomsnittlig kostnad för barn- och elevpeng. Troligt scenarion är motsvarande eller större anpassning till 2025, upp till 5 procent anpassning. Förskolor och skolors organisationer är planerade läsårvis, vilket gör att våren 2025 redan är svår att påverka och omställningen till hösten 2025 därför blir omfattande.

Ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser

Positiva effekter av ökade omställningskrav är att nya arbetssätt och effektivare hantering av resurser behöver utvecklas. Exempel är en tydligare rollfördelning mellan lärare och annan personal, ökad undervisningstid för lärare, utveckla tillgänglig undervisning än mer för en inkluderande undervisning och därmed undvika kostsamma särlösningar för barn och elever, samt nyttja digitaliseringen än mer effektivt.

Utmaningar att bedriva lika kvalitativ undervisning och möta barn och elevers olika behov, och därmed måluppfyllelse, kommer till följd av:

- Minskade satsningar på kvalitets- och utvecklingsfrågor till exempel planeringstid, fortbildning och tid för kompetensutveckling.
- Minskad möjlighet att utöka bemanningen vid ökat antal barn och elever.
- Minskad möjlighet att tillsätta vakanser.
- Minskad möjlighet att använda vikarier vid frånvaro.
- Risk för omplacering till andra tjänster vid andra förvaltningar inom kommunen.
- Risk för minskad chefstäthet.
- Minskad personaltäthet, denna utveckling kom redan 2023 i förskola och grundskola.
- Risk för negativ påverkan på arbetsmiljö för barn, elever och medarbetare.
- Risk för ökad arbetsrelaterad sjukfrånvaro, tillbud och arbetsskador.
- Minskning av förvaltningens stödorganisation (kansli).
- Mer utmanande att nå budget i balans i alla budgetansvar.
- Sammantagen risk för minskad kvalitet och att kommunen i lägre utsträckning uppfattas som en attraktiv arbetsgivare för behöriga förskollärare, lärare och rektorer.

Investeringsplan för nämnden

Varbergs kommun har idag över 68 000 invånare. De två första decennierna på 2000-talet ökade befolkningen med närmare 15 000 invånare. Enligt senaste befolkningsprognos avmattas ökningen de närmsta åren och befolkningen förväntas fortsätta öka till omkring 80 000 strax före 2040.

Varbergs tillväxt ger oss stora fördelar, men det innebär också stora utmaningar. Befolkningsstillväxten ställer krav på investeringar i kommunal service i form av förskolor, skolor och boende för äldre. Tillväxten ställer också krav på utbyggnad av nya bostadsområden med tillhörande infrastruktur som dricksvatten, avlopp, gator, parker, naturområden och kollektivtrafik.

I Varberg skedde också, precis som i många andra svenska kommuner, en stor byggnation av skolor och förskolor på 70-talet. Flera av dessa behöver antingen renoveras eller ersättas.

Samtliga investeringar behöver dessutom planeras så att de går takt med varandra.

Investeringsstakten i Varbergs kommun har aldrig tidigare varit så hög som nu. Behovet av investeringar finansieras delvis genom lån. För en god ekonomisk hushållning och för att inte belasta framtida generationer bör inte Varbergs kommun ha för hög belåningsgrad. Därför behövs en prioritering av investeringsbehoven.

Så planerar Varbergs kommun för framtiden

Redan idag finns utmaningar att, inom ett antal geografiska områden, tillgodose platser för barn, elever och omsorgsbehövande i kommunen. Varbergs kommun arbetar för att hantera dessa utmaningar de kommande åren. Samtidigt innebär en minskad prognos av antalet unga i kommunen att förskola och skola kan behöva avveckla enheter och förskjuta investeringar i andra områden. Behoven som ligger till grund för investeringar som är planerade till planperioderna 2030-2034 och 2035-2039 är starkt kopplade till kommunens prognosticerade tillväxt.

Lagstadgat går först

Sedan flera år tillbaka har investeringar prioriterats enligt tre olika kategorier. Lagstadgad verksamhet prioriteras i första hand, i andra hand ska kommunen göra investeringar som innebär bibehållen kvalitet i kommunens verksamheter och i tredje hand sker investeringar för ökad kvalitet eller måluppfyllelse.

Investeringar har senarelagts

Samhällsutvecklingskontoret har samordnat arbetet med att ta fram en sammanhållen investeringsbudget utifrån prioriteringsförutsättningarna och nämndens investeringsbudget bygger på detta förslag.

För att nå de ekonomiska ramarna inom perioden har det krävts att planerade projekt har senarelagts till kommande planperioder.

Hur senareläggningar påverkar kommunens verksamheter finns beskrivet i respektive nämnds budgetunderlag. Samhällsutvecklingskontoret har i den övergripande investeringsplaneringen noterat utmaningar för förvaltningarna i att hantera de driftkostnader som investeringarna mynnar ut i och att en genomlysning av resursfördelningsmodellen kan behöva göras.

En förutsättning för att investeringsramarna ska kunna hållas i den senare delen av planperioden är att ett fortsatt arbete sker för att koordinera utbyggnadsplan och investeringsplan. Om exploateringar som bidrar till ytterligare befolkningsökning genomförs under planperioden kommer det att behövas ännu fler platser inom skola och omsorg.

Nämndens investeringsplan

Investerings- projekt	Total föreslagen projektbudget	Utfall före 2024	Prognos 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan efter 2029
<i>Pågående projekt</i>									
Trönningenäs förskola, inventarier	1,6		1,2	0,4					
Limabacka förskola, inventarier	3,2		1,9	0,6	0,6				
Om- och tillbyggnad Väröbackaskolan, inventarier	4,0		3,0	0,5	0,5				
Om- och tillbyggnad Trönninge skola, inventarier	6,6		5,0	1,6					
Blåshammars förskola, inventarier	2,4		1,8	0,6					
Håstensskolan, inventarier	24,5			19,6	4,9				
Håstensskolan anpassad grundskola, inventarier	15,3			12,2	3,1				
Löpande ram för mindre investeringar	2,8		7,5	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	
Utemiljösatsningar	22,0	2,7	6,8	2,5	5,0	5,0			
Löpande satsningar inomhusmiljö förskola och grundskola	3,0		4,7	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
<i>Projekt med beslut från tidigare budget</i>									
Förskoleplatser Centrum, utökad kapacitet, omsorg på obekväma arbetstid	3,9		3,9						

Investerings- projekt	Total föreslagen projektbudget	Utfall före 2024	Prognos 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan efter 2029
Förskola Borgasgård, inventarier	3,2								3,2
Kapacitetshöjning Påskbergsskolan, inventarier	7,0								7,0
Tångaberghsskolan, inventarier	21,2			14,8	4,2	2,2			
Trönninge förskola, inventarier	2,4				1,8	0,6			
<i>Nya projekt med slutförd förstudie</i>									
Om- och tillbyggnation Bockstensskolan, inventarier	9,9								9,9
<i>Nya projekt utan slutförd förstudie</i>									
Förskoleplatser Centrum	X					X	X	X	X
Förskoleplatser Centrum, inventarier	X					X			X
Förskoleplatser Nordost	X				X	X	X		X
Förskoleplatser Nordost, inventarier	X					X			X
Förskoleplatser Sydväst	X							X	X
Förskoleplatser Sydväst, inventarier	X								X
Förskoleplatser Mentorn 1	X							X	X
Förskoleplatser Mentorn 1, inventarier	X								X
Grundskoleplatser upptagningsområde Mariedal/Almers	X				X	X	X		
Grundskoleplatser upptagningsområde Blåshammar	X						X	X	
<i>Totalt mnkr</i>	133	2,7	35,8	58,6	25,9	13,6	5,8	5,8	20,1

Pågående projekt

Trönningenäs förskola, inventarier

Trönningenäs förskola med plats för 80 förskolebarn byggs i ett av kommunens tillväxtområden där det idag råder brist på förskoleplatser. Den nya förskolan i Trönningenäs förväntas vara etablerad inför höstterminen 2024.

Limabacka förskola, inventarier

Limabacka förskola byggs för 160 förskoleplatser i ett av kommunens kommande tillväxtområden. Byggnation har påbörjats 2024. Den nya förskolan i Limabacka förväntas vara etablerad sommaren 2025. Den nya förskolan ersätter nuvarande förskola i Limabacka, vars ena förskolebyggnad är på väg att nå sin tekniska livslängd och den andra har ett tillfälligt bygglov som inte kan förlängas. Den nya förskolan i Limabacka ger en nettoökning med 92 förskoleplatser.

Om- och tillbyggnad Väröbackaskolan, inventarier

Utbyggnad och tillbyggnad av Väröbackaskolan för omställning till årskurs F-9 skola vilket ger kapacitet för ytterligare ca 240 elevplatser. De kapacitetshöjande åtgärderna planeras att vara etablerade under hösten 2025.

De planerade kapacitetshöjande åtgärderna utökar skolans kapacitet i framförallt högstadiet. Väröbackaskolan tar emot elever från Buaskolan i årskurs 7-9. Skolans utbyggnad förbereder till stor del för den planerade byggnationen av bostäder i området. Idag är Väröbackaskolans lokaler mycket belastade.

Om- och tillbyggnad Trönninge skola, inventarier

Trönninge skola ligger i ett av kommunens största tillväxtområden. Byggnationen startade 2023 och planeras att vara färdig inför höstterminen 2024/25. Tillbyggnaden av Trönninge skola ger ca 200 elevplatser.

Skolan är hårt belastad i både låg-, mellan och högstadiet och de senaste åren har ett antal elever i flera årskurser boende i Trönninge skolas upptagningsområde anvisats till Lindbergs skola på grund av platsbrist. När tillbyggnaden är etablerad kommer skolan tillfälligt kunna avlasta Bläshammar skola.

Tillbyggnaden byggs för att skolan ska kunna ta emot 100 elever per årskurs. Elevantalet i högstadiet på Trönninge skola kommer att vara högre än skolans kapacitet och öka fram till dess att Tångabergsskolan är etablerad.

När Tångabergsskolan är etablerad kommer kapacitet att frigöras vilket över tid bedöms behövas i samband de fortsatta utbyggnadsplanerna i Trönninge.

Bläshammars förskola, inventarier

Bläshammar förskola byggs för att ge 120 förskoleplatser. Byggnation började hösten 2023. Den nya förskolan i Bläshammar förväntas vara etablerad inför årsskiftet 2024/25. Bläshammar förskola byggs i ett av kommunens tillväxtområden där det idag råder brist på förskoleplatser.

Håstensskolan grundskola och anpassad grundskola, inventarier

Håstensskolans nuvarande skolbyggnad har passerat sin tekniska livslängd och ska rivas när den nya skolan är på plats. Den nuvarande anpassade grundskolan har vuxit ur sina lokaler

och anpassade grundskolan byggs nu i lokaler som är mer anpassade efter verksamhetens behov. Nya Håstensskolan kommer ge maximalt 750 grundskoleplatser och Varbergs anpassade grundskola ger ca 100 elevplatser. Byggnation startade våren 2023 och skolan ska vara etablerade inför höstterminen 2025/26.

Löpande ram för mindre investeringar

I investeringsplanen finns en ram för myndighetsprioriterade anpassningar för inom- och utomhusmiljön i syfte att möta barn och elever med särskilda behov.

Utemiljösatsningar

Det finns ett behov av att utveckla utemiljöerna inom förskola och grundskola. För att undvika att bygga om gårdarna från grunden finns det avsatta medel till att årligen rusta upp utemiljöerna.

Löpande satsningar inomhusmiljö förskola och grundskola

Det finns ett behov av satsningar på inomhusmiljön på flertalet av kommunens förskolor och skolor. Inventarier är utrangerade och satsningen löper över flera år.

Projekt med beslut från tidigare budget

Förskoleplatser Centrum, utökad kapacitet, omsorg på obekvämt arbetstid

Omsorg på obekvämt arbetstid är förlagd på Stenåsa förskola. Stenåsa förskola är på väg att nå sin tekniska livslängd och utredning av lokalens status pågår. Utredning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa omsorg på obekvämt arbetstid de kommande åren pågår.

Förskola Borgasgård, inventarier

Borgasgård förskola planeras för att ge 160 förskoleplatser. Inom ramen för kommunens prioriteringar bland investeringar föreslås Borgasgårds förskola att senareläggas i samband med den framtida utbyggnaden av Östra Träslöv.

Kapacitetshöjning Påskbergsskolan, inventarier

Påskbergsskolan har en plan för att byggas ut med ca 230 elevplatser. Inom ramen för kommunens prioriteringar bland investeringar föreslås Påskbergsskolan att senareläggas.

Tångabergsskolan, inventarier

Tångabergsskolan ska byggas för 650 elever. Tångabergsskolan är planerad att vara etablerad inför höstterminen 2027/28.

I det planerade upptagningsområdet för Tångabergsskolan går eleverna idag på Bläshammar skola (F-6), Trönninge skola (7-9), Deromeskolan (F-3), Vidhögeskolan (4-9) och Lindbergs skola (F-9). Skolan möjliggör tillväxt i det egna upptagningsområdet och till viss del i de intilliggande upptagningsområdena.

Till följd av kapacitetsproblemen i området har Förskole- och grundskolenämnden fattat beslut om tillfälligt förändrade upptagningsområden. Innan Tångabergsskolan är etablerad kan evakueringar av elever komma att bli aktuellt.

När Tångabergsskolan är etablerad planerar kommunen avetablera de paviljonger som finns på Bläshammar skola sedan 2021 och på Deromeskolan sedan 2024.

Trönninge förskola, inventarier

Trönninge förskola och pedagogisk omsorg (tillsammans med särskilt boende för äldre) byggs för 80 förskoleplatser samt 40 platser, varav 20 sovplatser, på pedagogisk omsorg (kvällar, nätter och helger). Byggnationen är ännu inte påbörjad. Den nya förskolan i Trönninge förväntas vara etablerad vid årsskiftet 2027/28. Trönninge förskola byggs i ett av kommunens tillväxtområden.

Nya projekt med slutförd förstudie

Om- och tillbyggnad Bockstensskolan, inventarier

Bockstensskolan planeras att byggas ut med ca 300 elevplatser samt tillbyggnad av befintligt kök och matsal. För att kunna använda den nya Håstensskolan på ett effektivt sätt behöver Bockstensskolan ett högstadium för eleverna i upptagningsområdena för framtida Bockstensskolan och Furubergsskolan. Innan Bockstensskolan är utbyggd kommer Håstensskolans nuvarande organisation (åk 6-9) att flytta in i nya Håstensskolan. Utbyggnaden av skolan ska underlätta för tillväxten i Varbergs stad som en helhet.

Nya projekt för planperioden utan slutförd förstudie

Förskoleplatser Centrum och inventarier

Varbergs stad växer och det pågår och planeras för stadsomvandling genom förtätningsprojekt samt utbyggnad av flera stadsdelar. I Varbergs stads centrala delar finns en brist på förskoleplatser. Perioden 2025-2029 finns behov av att ersätta Trädlyckans förskola med en ny enhet.

Förskoleplatser Nordost och inventarier

I nordöstra delen av Varbergs kommun ligger serviceorten Kungsäter. I Kungsäter har det i flera år varit brist på förskoleplatser och det pågår en utredning om hur förskolans lokaler kan bli mer ändamålsenliga och hur förskolans kapacitet kan öka.

Förskoleplatser Sydväst och inventarier

Varberg växer och det pågår och planeras för omfattande utbyggnad av bostäder i stadens sydvästra delar vilket medför behov av fler förskoleplatser i området.

Förskoleplatser Mentorn 1 och inventarier

Varbergs stad växer och det pågår och planeras för stadsomvandling genom förtätningsprojekt samt utbyggnad av flera stadsdelar. I Varbergs stads centrala delar finns en brist på förskoleplatser.

Grundskoleplatser upptagningsområde Mariedal/Almers

När anpassad grundskola flyttar ut från Mariedalsskolan och Almers skola till nya Håstensskolan behöver lokalerna iordningställas för ordinarie skolverksamhet vilket kommer att medföra vissa reinvesteringar

Grundskoleplatser upptagningsområde Bläshammar

Investeringar i Bläshammar skola syftar till att iordningställa skolans lokaler till att bli en F-6 skola för maximalt 350 elever i samband med etableringen av Tångaberghsskolan och avetableringen av skolans paviljonger.

Förändring av taxor och avgifter 2025

Varbergs kommun tar ut en avgift för plats i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Avgiften räknas utifrån hushållets avgiftsgrundande inkomst, barnets ålder samt antal barn i familjen som har plats i nämndens verksamheter.

Avgiften kan inte överskrida ett visst nationellt fastställt belopp, så kallad maxtaxa. Den högsta avgiftsgrundande inkomsten fastställs av Skolverket och för 2024 uppgår den till 56 250 kr per månad hushållets samlade inkomst. Skolverket ansvarar för att fastställa en ny högsta avgiftsgrundande inkomst och nya högsta avgiftsbelopp per månad och informerar kommunerna om de nya beloppen. Beroende på om och i sådana fall hur inkomsttaket indexeras inför januari 2025 kan maxtaxan komma att justeras.

Varbergs kommun tar ansvar för att kontrollera att den inkomst som uppgivits överensstämmer med inlämnade inkomstuppgifter till Skatteverket. Kontroller genomförs årligen.

Varberg kommun erhåller Statsbidrag för maxtaxa som kompensation för att kommunen har maxtaxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Detta statsbidrag är inte sökbart utan utbetalas automatiskt till de kommuner som tillämpar maxtaxa.